

Nytt om bekämpning av vandringsgräshoppor

Krall, S., Peveling, R. & Ba. Diallo, D. (red.). 1997. *New Strategies in Locust Control*. Birkäuser Verlag AG (Basel, Berlin & Boston). 544 sidor, 13 färgillustrationer, 80 svartvita illustrationer, 60 tabeller. Format: 17 x 24 cm. Inbunden, ISBN 3-7643-5442-9, pris 58 CHF.

Vandringsgräshoppor som skadedjur på grödor är ett välkänt problem för människorna sedan urminnes tider. I början fanns ingen effektiv bekämpning, det var bara att försöka skrämma iväg dem så gott det gick, och detta är ännu i dag en realitet i fattiga delar. Men i samband med framsteg inom den kemiska forskningen i mitten på 1900-talet kom effektiva kemiska bekämpningsmedel att tas i bruk. Dessvärre, efter en längre tids användande av dessa, upptäcktes dels resistens hos gräshopporerna dels biverkningar i form av skador på människor och miljön. Således behövdes helt nya grepp inom bekämpningen av dessa djur, och forskningen tog hjälp av naturen själv i större utsträckning.

Denna bok är en resultatsammanställning från en konferens i Bamako, Mali 1995 där det senaste inom bekämpning/kontroll av vandringsgräshopporerna diskuterades. Den innehåller kortare artiklar presenterade på mötet, texter från posterpresentationer och resultat från diskussionsgrupper. Bokens text är engelska men artiklarnas sammanfattningar är dessutom på franska. Totalt finns ett 50-tal mindre separata litteraturförteckningar i anslutning till de olika

artiklarna. Ett kortare sakregister avslutar boken.

Vad som diskuterades på mötet och tas upp i boken är i stort sett följande. Det är viktigt att kunna förutsäga när populationer håller på att byggas upp och då kan exempelvis meteorologiska data användas. Om möjligt skall bekämpningen sättas in redan i detta skede innan population blir för stor. Men det inte alltid säkert att det är en möjlig lösning p.g.a. politiska, ekonomiska orsaker etc., och då måste i alla fall svärmens vidare spridning följas med hjälp av exempelvis radar, för att kunna bekämpas i ett senare skede. Bekämpningen och forskningen kring den sker numera med hjälp av naturliga substanser, såsom naturliga insekticider, mikroorganismer, hormoner och feromoner.

Även om boken i första hand vänder sig till de som sysslar med vandringsgräshoppor är problemet inte specifikt för denna grupp insekter. Således finns säkerligen mycket av intresse i bekämpning av skadeinsekter i stort, oavsett vilken grupp det är frågan om. Dock bör man påpeka att beträffande titel så hade kanske "Recent Advances in Strategies in Locust Control" varit lämpligare, då det egentligen inte är några direkta nyheter som presenteras. Men bortsett från det är det en tämligen aktuell sammanställning av ett spännande tvärvetenskapligt ämne som kommer att resultera i åtskilliga möten och böcker.

Ulf Carlberg